

Školení pro akademické a ne-akademické zaměstnance a zaměstnankyně Univerzity Karlovy v oblasti sociálního bezpečí

Sociální bezpečí představuje v současné době základní vybavenost vysokých škol a významně přispívá k tomu, že se pracující a studující mohou v prostředí vzdělavatele nerušeně ujímat svých rolí, mít práva a naplňovat jim připsané povinnosti. Vytváření podmínek pro sociální bezpečí je na podkladě zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce a zákona č. 198/2009, Sb. o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací primární odpovědností vysoké školy v roli vzdělavatele a zaměstnavatele.

Předložená obsahová část e-kurzů ve variantě pro akademické a ne-akademické pracující představuje jeden z účinných způsobů, jak může být naplněna informační a preventivní povinnost zaměstnavatele ve vztahu k pracujícím za účelem aktivního vytváření co nejvyšší úrovně sociálního bezpečí v prostředí vysoké školy.

Text kurzů je výsledkem společné práce ochránkyně práv Masarykovy univerzity, JUDr. Evy Janovičové a ombudsmanky Univerzity Karlovy, PhDr. Kateřiny Šámalové, Ph.D. a jejich domovských týmů.

Cílem e-kurzů je především:

- definovat rámce a podmínky sociálního bezpečí na univerzitách, stejně jako určit, co k němu přispívá a co ho naopak oslabuje,
- vymezit očekávání univerzit od pracujících ve vztahu k posilování sociálního bezpečí,
- definovat vybrané typy nevhodného chování, se kterým se nejčastěji v prostředí univerzit setkáváme,
- informovat o reakcích na nevhodné chování a jeho dopadech na oběti,
- edukovat o tom, co může pracující udělat: v roli svědka či svědkyně nevhodného chování, když se pracujícímu někdo svěří se zkušeností nevhodného chování, sám/a je obviněný/á nebo se stane obětí,
- informovat o zdrojích disponibilní podpory a pracovně právních důsledcích nevhodného chování.

E-kurz pro akademické pracující obsahuje zvláštní část, a ta má za cíl:

- definovat specifika vztahu vyučující – studující,
- určit proměnné, které posilují či oslabují vztah vyučující – studující,
- vymezit podmínky bezpečné výuky,
- upozornit na situace, které mohou být z pozice vyučujícího náročné a jak k nim přistupovat,
- poskytnout návod na to, jak bezpečně hodnotit výstupy učení.

Autorské týmy si jsou plně vědomy šíře tématu sociálního bezpečí v prostředí vysokých škol. S každým specifickým oborovým prostředím tato šíře ještě dále narůstá. Ambicí předložených kurzů rozhodně není vyčerpávajícím způsobem zachytit veškeré projevy nevhodného chování, ke kterým může na akademické půdě docházet, ani nabídnout vyčerpávající instrumentarium strategií, které mohou jednotliví aktéři při zacházení s nevhodným chováním používat. Předložené e-kurzy představují vydatný informační základ, který umožňuje jednotlivým pracovištím, fakultám, organizačním složkám univerzit vytvářet další nadstavbové tematické moduly, které budou reflektovat další vzdělávací a informační potřeby jejich pracujících.

Zpracované texty byly na obou univerzitách předloženy do připomínkovacího řízení a sebrané připomínky byly vypořádány. Následně budou obsahy kurzů zpracovány do adekvátní grafické podoby

a poté v prostředí obou škol v letním semestru akademického roku 2023/2024 pilotovány. Na UK se počítá se zapojením ideálně co nejvíce různorodých, fakult a součástí, které o pilotní ověření projeví zájem. Soubor osob účastnících se pilotu by na každé VŠ neměl být nižší než 200. Po konečných úpravách budou texty obou kurzů rozšířeny mezi členské univerzity Asociace výzkumných univerzit ČR.

Zpracovala: Kateřina Šámalová, ombudsmanka UK

V Praze 2. 4. 2024